

YENİLİKÇİLİK VE GİRİŞİMCİLİK KOMİTESİ

Politika Belgesi

Komite Çalışmalarının Yürütüleceği Plan, Proje ve Vizyon

Günümüzde Birleşmiş Milletler 2018 yılı tahminlerine göre dünya nüfusunun %55'i kentsel alanlarda yaşamaktadır ve nüfusu 10 milyon üstünde olan 33 megakent bulunmaktadır. Bununla birlikte Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının hedef yılı olan 2030 yılında ise 43 megakent olacağı projekte edilmiştir.¹ İstatistikler doğrultusunda kentlerdeki bu hızlı nüfus artışı buna bağlı olarak ekosistem tahribi, kontrolsüz büyüme, kentsel hizmetlerin dağıtımının mevcuttaki nüfus artışı ile doğru orantıda olmaması, toplumsal ve ekonomik krizlerin de kent mekanında yansımaları yeni kentsel yaklaşımları beraberinde getirmektedir. Teknolojideki hızlı gelişme ve bilgi çağında kentlerin üstlendiği yeni misyonlardan biri ise yenilikçi bakış açısını benimsemek olmuştur.

Bu bağlamda kentsel inovasyon kavramı kentin aktörlerine kentsel krizlere yönelik çözümlerin de yenilikçi olması gerektiği konusunda yol gösterir. Kentlerin bugünü ve geleceğini sürdürülebilir kılmanın şartlarından biri olarak yenilikçiliğin benimsenmesi, mevcutta kentlerin yüzleştiği iklim krizi, doğal afetler, çatışmalar, büyük göç hareketleri gibi güçlüklerin çözülmesi için de yeni çözüm yollarının aranması gerekliliğini vurgulamaktadır. Yaşanan küresel ve kentsel krizlerin yanında bilgi teknolojilerindeki hızlı ivmelenme de yenilikçi çözümler üretme konusunda kentsel verinin yönetimi, katılımcı ve kapsayıcı kent modeli kapsamında teknoloji tabanlı belediyeçilik hizmetleri gibi uygulamalar ile yerel ölçekte ele alınmaya başlanmıştır. Yenilikçilik bir bakış açısı olarak, günceli takip etmek, açık fikirlilik ve yaratıcılık kültürünü geliştirmek üzere yerel yönetimlere perspektif sunmaktadır.

Kentsel kalkınmanın boyutlarından biri de ekonomik kalkınmadır. Girişimcilik kültürü bu bağlamda yerel ekonomilerin desteklenmesi ve kapsayıcı kentsel politikalar oluşturularak girişimcilik kültürünün belediyeler tarafından benimsenmesi ve teşvik edilmesi, buna yönelik eğitim, kapasite geliştirme ve istihdam olanakları yaratmak üzere faaliyetler yürütülmesi gibi potansiyeller taşımaktadır. Bu kapsamda yerel yönetimlerin yenilikçi çözümleri hayata geçirmek üzere girişimleri yerel teşvik etmesi ve kamu-özel ortaklıkları gibi modeller geliştirmesi aynı zamanda kentsel yönetişimi de besleyecektir. Bu ortaklıklar, özel sektörün kaynaklarını ve inovasyon kapasitesini kamusal yarar sağlayarak, yerel yönetimlerin ve dezavantajlı bırakılmış toplumsal grupların taleplerini karşılamalı ve yerelden kalkınma için SKA'ların gerçekleştirilmesiyle ilgili hedeflerde çözümler sunmaya teşvik edici olmalıdır.

¹ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2018). The World's Cities in 2018—Data Booklet (ST/ESA/SER.A/417)

YENİLİKÇİLİK VE GİRİŞİMCİLİK KOMİTESİ

Politika Belgesi

Bu kapsamda uluslararası ve bölgesel kalkınma fonlarından yararlanarak veya ulusal yönetimler ile işbirlikleri geliştirerek yerel yönetimlerin finansman modelleri geliştirmesi mümkündür. Bu konuda UN-Habitat Public-Private-People Partnership (4P) yaklaşımı ile kamu-özel işbirliklerinde insan boyutunu da ekleyerek hesap verilebilirliği ve denetimi arttırmayı ve katılımcı planlama yaklaşımını benimseyi önermektedir.²

Yenilikçilik ve girişimcilik konusundaki ilerlemede, yerel yönetimlerin ne ölçüde şeffaf ve hesap verebilir olduğu, altyapısının ve kapasitesinin yenilikçi girişimleri teşvik etme konusunda yeterli olduğu, finansal kaynakların yeterliliği ve yasal dayanakların yerel yönetimlere yüklediği yetkiler gibi ölçütler yol göstericidir.

Yapay zeka, nesnelerin interneti gibi yenilikçi çözümler şehir planlama ve çeşitli alanlarda öncü olmakla birlikte yeni tür düzenlemeler ve destekleyici hak temelli politikaları da gerekli kılmaktadır. Yerel yönetimler alacağı yenilikçi adımlarda dijital dönüşümlerin yaratacağı olası eşitsizlikleri önlemelidir. Bu kapsamda UCLG-MEWA Yenilikçilik ve Girişimcilik Komitesi kentsel inovasyon bağlamında Bölge'deki yerel yönetimlerin kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik rehberler hazırlamalıdır.

Bu kapsamda uluslararası kent ağlarının rolü kentlerin yüzleştiği küresel sorunlara yenilikçi çözümler geliştirebilecek kapasiteye erişmeleri açısından kritiktir. UCLG-MEWA uluslararası çerçeveleri yerelleştirme ve yerel yönetimlerin sesi olma vizyonu ile yürüttüğü faaliyetlerde Yenilikçilik ve Girişimcilik Komitesi olarak şunları misyon edinecektir:

1. Yerel Yönetimlerin Yenilikçilik Alanında Kapasitelerini Geliştirmek

- Yerel yönetimlerde inovasyon kültürünü teşvik edecek eğitim programları, çalıştaylar ve teknik ziyaretler düzenlemek.
- Akıllı şehir çözümlerinin yaygınlaştırılması için pilot projeler başlatmak (veri temelli karar alma, dijital katılım araçları) ve UCLG-MEWA konsorsiyum partner olarak Yenilikçilik ve Girişimcilik Komitesi aracılığıyla belediyeleri destekler.
- Yerel yönetimler arasında iyi uygulamaları yaygınlaştırmak amacıyla deneyim paylaşım ağları oluşturmak (peer learning).
- Açık veri politikalarının yerel düzeyde benimsenmesini teşvik ederek veriye dayalı karar alma kültürü oluşturmak.
- Yapay zekâ, büyük veri, IoT gibi yeni teknolojilerin yerel yönetişimde uygulanabilirliğini tartışan bölgesel forumlar düzenlemek.

² UN-Habitat. (2023). Unlocking the Potential of Cities: Financing Sustainable Urban Development.

YENİLİKÇİLİK VE GİRİŞİMCİLİK KOMİTESİ

Politika Belgesi

2. Girişimcilik Ekosistemini Desteklemek

- Yerel yönetimlerin genç girişimcilere yönelik hızlandırıcı programları ve mekânsal destekler (kuluçka merkezleri, coworking alanları) sunması için rehberler hazırlamak.
- Start-up dostu şehir yaklaşımı ile belediyelerin girişimcilik dostu uygulamalar geliştirmesini teşvik etmek.
- Dezavantajlı bırakılmış kadın, engelli, göçmen girişimcilerin desteklenmesini sağlamak için kapsayıcı politika önerileri geliştirmek ve politika belgelerini MEWA bölgesine yaygınlaştırmak

3. İşbirliğini Güçlendirmek

- Public-Private-People Partnership (4P) modeli ile yerel düzeyde çok atkörlü ve katılımcı işbirlikleri geliştirmek üzere belediyelerin fon kaynaklarına erişim konusunda üyelerin yönlendirilmesi.
- Belediye, üniversite ve sanayi işbirliğiyle gerçekleştirilen inovasyon laboratuvarları kurulmasını teşvik etmek.
- Ortak Ar-Ge projeleri ve veri paylaşım platformları kurmak.

4. Politik Savunuculuk ve Bölgesel İşbirliği

- MEWA bölgesinde yenilikçilik ve girişimcilik alanında ortak politika belgeleri ve eylem planları hazırlamak.
- Üye şehirlerin girişimcilik destek programlarını tanıtan bir MEWA Girişimcilik Haritası oluşturmak.
- Uluslararası ağlara üyelik (OECD Champion Mayors, Smart Cities Alliance) ve savunuculuk faaliyetleri yürütmek.
- UN-Habitat challenge-driven innovation cities rehberi³ gibi sürdürülebilir kentsel kalkınma alanında kentsel inovasyonu ve çok paydaşlı yönetişimi teşvik eden politika belgeleri üretmek.

³ Accelerating sustainable urban futures: A practical guide for challenge-driven innovation in cities | UN-Habitat. (n.d.).

Retrieved July 30, 2025, from

<https://unhabitat.org/accelerating-sustainable-urban-futures-a-practical-guide-for-challenge-driven-innovation-in-cities>